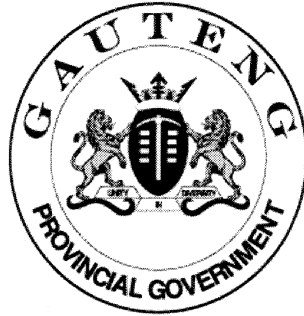

**SENIOR CERTIFICATE EXAMINATION
SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN**

**OCTOBER / NOVEMBER
OKTOBER / NOVEMBER**

2004

**TSHIVENDA LUAMBO
LWA U ENGEDZEDZA
GIREIDI YA NTHA**

(Bambiri la Vhuraru)

HG

933-1/3

TSHIVENDA SECOND LANGUAGE HG: Paper 3

3 pages

933 1 3

HG

**COPYRIGHT RESERVED / KOPIEREG VOORBEHOU
APPROVED BY UMALUSI / GOEDGEKEUR DEUR UMALUSI**

MUHASHO WAPFUNDZO WAGAUTENG
MULINGO WA TSHITIFIKHETHI TSHA MATIRIKI

TSHIVENDA LUAMBO LWA U ENGEDZEDZA
GIREIDI YANTHA
(Bambiri la vhuraru)

TSHIFHINGA: Awara 2

MARAGA: 80

THANYELANI ZWI TEVHELALO:

- Bambiri ili lo vhumbwa nga khethekanyo ya A, B na C.
- Nangani ni fhindule mbudziso ntihi kha khethekanyo inwe na inwe
- Luambo lu vhe lwo tambaho.
- Ni fhindule zwo vhudziswa hohedzi.

KHETHEKANYO YA A

**MBUDZISO 1
MAANEA**

Nangani NTHIHI ya thoho dzi tevhelaho ni nwale maanea a maipfi a swikaho 250 u ya kha 300.

- 1.1 Afurika Tshipembe hu na thaidzo ya vhudzulo. Khudano vhukati ha muvhuso na vhathu vha khou dzhiaho mavu yo anda maduvha ano. Nwalani maanea nga thoho i tevhelaho: **Thaidzo ya vhudzulo i nga fheliswa hani**
- 1.2 Vhathu vhanzhi a vha tshe na fulufhelo kha mapholisa. Zwigevhenga zwine zwa tea u vha zwi dzhele zwi nda zwi khou tambudza lushaka. Inwi ri nwaleleni maanea ni ri vhudze muhumbulo wanu nga thoho i tevhelaho: **U anda ha vhugevhenga na vhuvhava shangoni lashu.**
- 1.3 Vhathu vha bvaho nda ha mikano ya Afurika-Tshipembe vho dala nga maanda. Ri nwaleleni maanea ni ri vhudze muhumbulo wanu nga thoho i tevhelaho: **Vhabvannda Afurika Tshipembe.**
- 1.4 Thamu yo iledzwa zwikoloni zwashu. Vhadedezi vhane vha kha di shumisa thamu vha khou vunda mulayo. Nwalani maanea ni tate nga thoho i tevhelaho: **Zwo tea naa uri thamu i iledzwe zwikoloni?**
- 1.5 Vhakale vha ri tshilamba u vhudzwa ndi tshilila u vhona. Inwi ri nwaleleni maanea nga thoho i tevhelaho: **A thi nga dovhi.**

GUMOFULU LA KHETHEKANYO YA A: [40]

KHETHEKANYO YA B

MBUDZISO 2

Nangani thoho NTHIHI kha tharu dzi tevhelaho ni nwale ngayo. Mafhungo anu a dadze siatari lithihi fhedzi.

- 2.1 Tshikoloni tsha hanu hu na thaidzo ya thahelero ya dzibugu dza u vhalo. Nwalani **muvhigo** (ripoto) wa thodiso ye na i ita sa khoro ya vhagudiswa. Muvhigo uyo u khou nwalelwa thoho ya tshikolo.
- 2.2 Thama yanu yo farwa nga dwadze la AIDS. Mu nwaleleni **lunwalo** lwa u mu khuthadza khathihi na u mu sumbedza thikhedzo yanu.
- 2.3 Khonani yanu o ni humbela uri ni vhe tshiambi nga duvha la munyanya wa u takalela uri o fara minwaha ya mahumi mavhili na muthihi. Nwalani **tshipitshi** tshine na do tshi vhalo nga ilo duvha.

GUMOFULU LA KHETHEKANYO YA B: [20]

KHETHEKANYO YA C

MBUDZISO 3

Kha thoho tharu dzi tevhelaho nangani NTHIHI ni nwale ngayo. Mafhungo anu a dadze siatari lithihi fhedzi.

- 3.1 Vha mavhengele a u rengisa dzibugu a CNA vha khou toda vhagudiswa vhane vha do shuma nga tshifhinga tsha maduvha a vhuawelo. Inwi nwalani **CV** ine na do i rumela henengei.
- 3.2 Vhagudiswa vha tshikolo tsha hanu vha na thaidzo nga u shaea ha tshomedzo dza thero dza saintsi. Vha khoro ya vhagudiswa vho nwala memorandamu vha tshi nwalelwa thoho ya tshikolo nga thaidzo iyi. Inwi ri nwalelentuyo **memorandamu**.
- 3.3 Inwi ni munwaleli wa kilabu ya dirama tshikoloni tsha hanu. Ri nwaleleni maambiwa a mutangano (mineshe) we na u fara nga ha lwendo lune na khou toda u lu fara. Lwendo ulwo ndi lwa u dalela tshikolo tsha Dirama tsha Yunivesithi ya Wits.

GUMOFULU LA KHETHEKANYO YA C: [20]

GUMOFULU 80